

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет

Факультет ветеринарної медицини
Кафедра внутрішніх хвороб, фармації та біохімії

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ВЕТЕРИНАРНИЙ БІЗНЕС ТА ЗАПОЧАТКУВАННЯ ВЛАСНОЇ СПРАВИ
статус - обов'язковий

Реалізується в межах освітньої програми

21 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА
(назва)

за спеціальністю **211 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА**
(шифр, назва)

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2024

Розробник: Валентина Нечипоренко Валентина Нечипоренко, к. с.-г. н., доцент
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри внутрішніх хвороб, фармації та біохімії	протокол від _____ 2024 р. № _____
	Т.в.о. завідувача кафедри <u>Олексій МУСІЄНКО</u> (підпис) (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми
(підпис) (ПІБ)

Роман ПЕТРОВ

Роман ПЕТРОВ

Декан факультету,

де реалізується освітня програма

Олександр НЕЧИПОРЕНКО
(підпис)

Олександр НЕЧИПОРЕНКО
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

_____ (ПІБ)
_____ (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Н. Тоць
(підпис)

Нардія Параскіна
(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 07.09. 2024 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

	Назва ОК	Ветеринарний бізнес та започаткування власної справи			
	Факультет/кафедра	Факультет ветеринарної медицини, кафедра внутрішніх хвороб, фармації та біохімії			
	Статус ОК	Навчальна дисципліна обов'язкового освітнього компонента			
	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо-професійна програма 21 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА за спеціальністю 211 ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА			
	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-			
	Рівень НРК	Другий (магістерський) рівень вищої освіти			
	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр, 15 тижнів (денна форма навчання)			
	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС			
	Загальний обсяг годин – 150 та їх розподіл	Контактна робота(заняття)			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
	денна форма навчання	-	88	-	62
	Мова навчання	українська			
	Викладач/Координатор освітнього компонента	Нечипоренко Валентина Володимирівна			
11.1	Контактна інформація	ne_va@ukr.net			
	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент пов'язаний із загальним цілями ОП та охоплює аспекти формування у сучасного фахівця лікаря ветеринарної медицини глибоких теоретичних знань з питань створення та управління ветеринарними підприємницькими структурами у відповідності до діючих законодавчо-нормативних документів; підготовки ветеринарних, організаційних та фінансових документів, необхідних для створення і ефективного функціонування комерційних			

		ветеринарних організацій; вивчення прояву об'єктивних економічних законів ринку ветеринарних товарів та послуг в умовах виробництва і використання ветеринарних товарів та наданні платних послуг; формування у студентів нового управлінського мислення з врахуванням сучасного розуміння ринку і конкуренції; управління та забезпечення ефективної діяльності організацій.
	Мета освітнього компонента	оволодіння теоретичними знаннями з питань започаткування та ведення власного бізнесу в галузі ветеринарної медицини а також вміння підготувати бізнес план та провести оцінку прибутковості ветеринарного підприємства.
	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на таких курсах, як: Інформаційні технології у ветеринарній медицині, 2. Освітній компонент є основою для Ветеринарного маркетингу, Ветеринарне міжнародне та національне законодавство
	Політика академічної доброчесності	Здобувачам пояснюють цінність набуття нових знань; цінність та функції академічної доброчесності; повідомляють про неприпустимість плагіату, заохочують до самостійного виконання навчальних завдань, коректного посилання на джерела інформації у разі запозичення наукових матеріалів. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Письмові роботи повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання. Академічне шахрайство (списування, обман, видавання кимось виконаної роботи за власну) – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання не самостійно виконаної роботи з новими вихідними даними; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи,
	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4280

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП) ¹					Як оцінюється РНД
	ПРН ₂ Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і	ПРН ₁₀ Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і	ПРН ₁₁ Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності	ПРН ₁₂ Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації	ПРН ₁₆ Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту	
ДРН 1. Розуміти набуті знання сутності, основних функцій, завдань та основних категорій бізнесу у ветеринарній медицині, вміти формувати механізм управління маркетинговою діяльністю установ ветеринарної медицини та застосовувати принципи і методи маркетингового управління	x			x	x	Тест множинного вибору
ДРН 2. Визначати сутність організації та організаційної діяльності установ ветеринарної медицини, вміти аналізувати чинники формування оптимальної маркетингової організаційної структури, формувати практичні навички реалізації процесу організаційної діяльності та визначати завдання організації маркетингової діяльності та принципи організації маркетингу	x	x			x	Індивідуальне розрахунково- аналітичне завдання

¹ Має відповідати Матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми, зазначається для обов'язкових освітніх компонентів ОП I та II рівня, для усіх (обов'язкових та вибіркових ОК) ОП III

ДРН 3. Обґрунтовувати зміст та процес формування маркетингової стратегії підприємства, формувати навички розробки маркетингових стратегій, здійснювати портфельний аналіз за вибирати стратегії маркетингу для окремих стратегічно-господарських одиниць, доводити необхідність забезпечення єдності та узгодженості положень стратегічних та тактичних планів маркетингу підприємства,		x	x			Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання
ДРН 4. Розв'язувати складні задачі та практичні завдання у сфері маркетингового менеджменту, що передбачають застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень та обґрунтувати необхідність створення системи маркетингового контролю на підприємстві.		x	x	x		Індивідуальне розрахунково-аналітичне завдання

ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.

ПРН 10. Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження.

ПРН 11. Узагальнювати та аналізувати інформацію щодо ефективності роботи ветеринарних фахівців різного підпорядкування.

ПРН 12. Знати правила та законодавчі нормативні акти щодо нагляду і контролю виробництва, зберігання, транспортування та реалізації продукції тваринного і рослинного походження.

ПРН 16. Знати принципи та методи маркетингу і менеджменту ветеринарних засобів і послуг у ветеринарній медицині.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ²
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1 Поняття і роль бізнесу у ветеринарній медицині. 1. Поняття бізнесу: роль та основні принципи 2. Бізнес-діяльність у сфері послуг		4		6	[1,3,7, 8,9]

² Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

Тема 2. Проблеми і перспективи ветеринарного бізнесу в Україні 1. Проблеми ветеринарного бізнесу в Україні. 2. Перспективні напрямки розвитку ветеринарного бізнесу в Україні		4			[3, 6, 7, 8, 9]
Тема 3. Види господарської діяльності та їх класифікація 1. Підприємство як організаційна форма прояву підприємництва 2. Класифікація підприємств залежно від форм власності		2			
Тема 4. Правова регламентація ветеринарного бізнесу в Україні 1. Закон України «Про ветеринарну медицину» 2. Відповідальність суб'єктів господарювання за правопорушення в галузі ветеринарної медицини		4			[3, 6, 7, 8, 9]
Тема 5. Організаційна структура ветеринарної медицини та керівництво ветеринарною справою в Україні 1. Структура ветеринарної медицини в Україні 2. Класифікація закладів ветеринарної медицини за призначенням і напрямком роботи		4			[3, 4, 5, 6, 8, 9]
Тема 6. Створення власної справи ветеринарного лікаря-підприємця 1. Процес створення приватної ветеринарної справи 2. Права і обов'язки приватного лікаря ветеринарної медицини		4			[2, 3, 7, 8, 9]
Тема 7. Порядок державної реєстрації ветеринарного лікаря-підприємця (фізичної особи) та закладу ветеринарної медицини (юридичної особи). 1. Порядок державної реєстрації ветеринарного лікаря-підприємця (фізичної особи) 2. Порядок державної реєстрації закладу ветеринарної медицини (юридичної особи)		6		10	[5, 7, 8, 9]
Тема 8. Організація господарської діяльності лікаря-підприємця. 1. Зміст діяльності приватного лікаря-підприємця 2. Договірні відносини у діяльності лікаря-підприємця		6		8	[1, 2, 3, 5, 8, 9]
Тема 9. Власність ветеринарних фахівців, ветеринарних установ і		4		8	[3, 4, 5, 6, 8, 9]

організацій, оренда ветеринарного майна 1. Форми власності в Україні. 2. Шляхи формування ветеринарного майна 3. Оренда ветеринарного майна.					
Тема 10. Фінансування та матеріально-технічне забезпечення ветеринарних заходів		4		10	[3, 4, 5, 6, 8, 9]
Тема 11. Облік, звітність, акти та планування у ветеринарній медицині		4		6	[1, 3, 4, 5, 7, 8, 9]
Тема 12. Економіка ветеринарної справи.		2		6	[2, , 5, 6, 8, 9]
Тема 9. Ризики ветеринарного бізнесу		2		10	[2, 4, 5, 6, 8, 9]
Тема 10. Організація господарської діяльності лікаря-підприємця		2		10	[2, 4, 5, 8]
Всього	-	88		62	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1.	Розповідь теоретичних питань, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, застосування методу аналізу конкретних ситуацій (case-study), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація). Демонстрація методик розрахунків виконання вправ на практичних заняттях, ілюстрація, спостереження.	18	Самостійна робота з літературою, виконання індивідуальних завдань	14
ДРН 2.	Розповідь теоретичних питань, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), Використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, застосування методу аналізу конкретних ситуацій (case-study),	26	Самостійна робота з літературою, виконання індивідуальних завдань	16

	діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація). Демонстрація методик розрахунків виконання вправ на практичних заняттях, ілюстрація, спостереження.			
ДРН 3.	Розповідь теоретичних питань, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, застосування методу аналізу конкретних ситуацій (case-study), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація). Демонстрація методик розрахунків виконання вправ на практичних заняттях, ілюстрація, спостереження.	22	Самостійна робота з літературою, виконання індивідуальних завдань	16
ДРН 4.	Розповідь теоретичних питань, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж. Використання мультимедійних технологій, електронних таблиць, застосування методу аналізу конкретних ситуацій (case-study), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація). Демонстрація методик розрахунків виконання вправ на практичних заняттях, ілюстрація, спостереження.	22	Самостійна робота з літературою, виконання індивідуальних завдань	16
Всього		88		62

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1. 1	<i>Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань</i>	<i>15 балів / 15%</i>	<i>На 6 тижні</i>

2.	2	Тест множинного вибору	10 балів / 10%	На 7 тижні
3.	3	Тест множинного вибору (атестація)	15 балів / 15%	На 8 тижні
4.	4	Виконання індивідуального завдання щодо визначення сильних та слабких сторін підприємства методом SWOT-аналізу	10 балів / 5%	На 10 тижні
5.	5	Виконання індивідуального завдання щодо використання матричних методів у формуванні корпоративної стратегії підприємства	10 балів / 10%	На 12 тижні
6.	6	Тест множинного вибору	10 балів / 10%	На 14 тижні
7.	7	Екзамен – тест множинного вибору	30 балів / 30%	

5.1.1. Критерії оцінювання

Компонент ³	Незадовільно	Задовільно	Добре	відмінно ⁴
Виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань	<5 балів Не вирішуються основні числові задачі	5-6 балів Вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи	7-8 балів Вирішувати низку числових задач, використовуючи відповідні методи	9-10 балів Вирішувати складні числові проблеми, використовуючи відповідні методи.
Тест множинного вибору	<5 балів Менше 5 правильних відповідей	5-7 балів 5-7 правильних відповідей	8-9 балів 8-9 правильних відповідей	-10 балів Всі правильні відповіді
Тест множинного вибору (атестація)	<6 балів <6 вірних відповідей	7-10 балів 7-10 вірних відповідей	11-13 балів 11-13 вірних відповідей	14-15 балів 14-15 вірних відповідей
Виконання індивідуального завдання щодо визначення сильних та слабких сторін підприємства методом SWOT-аналізу	<5 балів Вимоги щодо завдання не виконано	5-6 балів Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання	7-8 балів Виконано усі вимоги завдання	9-10 балів Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Виконання індивідуального завдання щодо використання матричних методів у формуванні	<5 балів Вимоги щодо завдання не виконано	5-6 балів Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній	7-8 балів Виконано усі вимоги завдання	9-10 балів Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість,

³ Зазначити компонент сумативного оцінювання

⁴ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

корпоративної стратегії підприємства		<i>аналіз інших підходів до питання</i>		<i>запропоновано власне вирішення проблеми</i>
Тест множинного вибору	<i><6 балів</i>	<i>6-7 балів</i>	<i>8-9 балів</i>	<i>10 балів</i>
	<i>Менше 5 правильних відповідей</i>	<i>5-7 правильних відповідей</i>	<i>8-9 правильних відповідей</i>	<i>Всі правильні відповіді</i>
Іспит	<i><15 балів</i>	<i>15-20 балів</i>	<i>21-26 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
	<i>Питання білету не розкриті</i>	<i>Розкрито 2 питання</i>	<i>Розкрито три питання</i>	<i>Розкрито три питання та запропоновано власне вирішення проблеми</i>

5.2.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуальних розрахунково-аналітичних завдань</i>	<i>Протягом 5 тижня</i>
2	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання щодо визначення сильних та слабких сторін підприємства методом SWOT-аналізу</i>	<i>Протягом 9 тижня</i>
3	<i>Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів щодо виконання індивідуального завдання щодо використання матричних методів у формуванні корпоративної стратегії підприємства</i>	<i>Протягом 11 тижня</i>

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Базова

1. Борисенко О. С., Шевченко А. В., Фісун Ю. В., Крапко О. М. Маркетинговий менеджмент: навчальний посібник // за заг. ред. О. С. Борисенко, А. В. Шевченко, Ю. В. Фісун, О. М. Крапко. – К.: НАУ, 2022. – 204 с.
2. Буняк Н. М. Маркетинговий менеджмент: конспект лекцій. Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі України, 2019. 76 с
3. Луцяк В.В. Маркетинговий менеджмент: навч. посіб. Вінниц. нац. аграр. ун-т. - Вінниця : ТВОРИ, 2019. 231 с.
4. Менеджмент та маркетинг у фармації: навчально-методичний посібник /уклад. О.Г. Чирва, О. В. Гарматюк; МОН України, Уманський державний пед. ун-т імені Павла Тичини – Умань : Візаві, 2018. 217 с.
5. Управління маркетинговою діяльністю: ситуаційні вправи : навч.посібник / Г. Я. Левків, О. П. Подра, Г. З. Леськів, С. М. Гинда. Львів : ЛьвДУВС, 2019. 190 с

Допоміжна

6. Дарчук В.Г. Аналіз та планування маркетингової діяльності. Навчальний посібник. – Київ: ДУТ, 2019. – 146 с. - [Електронний ресурс]. Режим доступу - http://www.dut.edu.ua/uploads/l_796_67558907.pdf
7. Язвінська Н. В. Маркетинговий менеджмент: Опорний конспект лекцій [Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. спеціальності 075 «Маркетинг», спеціалізації «Промисловий маркетинг» .; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 2,9 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 37 с.

Методичне забезпечення

8. Нечипоренко В.В. Маркетинговий менеджмент у ветеринарній медицині: Робочий зошит до проведення практичних занять для студентів спеціальностей 211- «Ветеринарна медицина» та 212- «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза». Суми, 2021. – 48 стор.
9. Нечипоренко В.В. Маркетинговий менеджмент у ветеринарній медицині: Методичні вказівки щодо виконання самостійних (контрольних) робіт для студентів спеціальностей 211- «Ветеринарна медицина» та 212- «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза». Суми, 2021. 32 стор.

Рецензія на Робочу програму (силабус)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	+		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		

Член проєктної групи ОП _____.

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповіної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	+		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	+		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної програми дисципліни)	+		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	+		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	+		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	+		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	+		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	+		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	+		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	+		
Література є актуальною	+		

Рецензент (викладач) кафедри _____.

(назва)

(посада, ПІБ)

(підпис)